

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК 18. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

Спеціальність	081 Право
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс / семестр вивчення	3\6 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 32 год.
	Практичні, семінарські заняття – 32 год.
	Самостійна робота - 86 год.
Вид індивідуального завдання	підготовка презентації
Форма підсумкового контролю	екзамен
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Кафедра публічного та приватного права
Викладач /і:	Обрусна Світлана Юріївна, д.ю.н., професор
Контактна інформація викладача/ів:	E-mail: Svitlanaobrusna@gmail.com. тел. 0502479561
Дні занять	Згідно з розкладом
Консультації	Очні консультації: згідно з графіком Дистанційні: електронна пошта, групи у Вайбері, Телеграмі
Анотація навчальної дисципліни:	
Навчальна дисципліна спрямована на надання здобувачам вищої освіти знань, необхідних для розвитку їхніх професійних якостей у сфері адміністративного процесуального права. Тому у межах дисципліни представлено як огляд основних засад адміністративного процесуального права, так і питання щодо порядку реалізації адміністративними судами різних процесуальних інститутів, суб'єктів, які беруть участь в адміністративному судочинстві, систему та юрисдикцію адміністративних судів, підсудність адміністративних справ, види судових рішень, а також сукупність процесів та інструментів, що потрібні для вдосконалення практичних вмінь із складання різних процесуальних документів, а також інші адміністративні провадження та адміністративні процедури.	
Мета і завдання навчальної дисципліни:	
Метою курсу є: є формування у здобувачів вищої освіти знань щодо положень чинного адміністративно-процесуального законодавства України, поняття та принципів судового адміністративного процесу, дискусійних питань теорії та практики адміністративного судочинства, його правової природи, організації адміністративних судів, що сприятиме оптимізації правотворчого та правозастосовного процесів у зазначеній сфері.	
Мета орієнтована на формування у здобувачів таких компетентностей:	

- ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 9. Здатність працювати в команді.
- ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- СК 3. Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.
- СК 7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.
- СК 8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.
- СК 9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.
- СК 11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.
- СК 12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.
- СК14. Здатність до консультивання з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.
- СК 18.Здатність застосовувати різні способи тлумачення правових норм та використовувати його результати для аргументації правової позиції.
- СК 19. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.
- СК 20. Здатність вести переговори та здійснювати медіаційну процедуру.
- СК 21. Здатність моделювати правові ситуації у професійній діяльності

Програмні результати навчання:

- РН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.
- РН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.
- РН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.
- РН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.
- РН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.
- РН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.
- РН 24.Формулювати багатоваріантність розв'язання правових проблем (задач) у вирішенні практичних ситуацій.
- РН 26. Застосовувати набуті знання у стандартних професійних ситуаціях методами відтворення та реконструкції.

Очікувані результати, досягнення яких забезпечує навчальна дисципліна:

- ОРН 1. Знати нормативно-правову базу адміністративного процесуального права.
- ОРН 2. Знати основні інститути адміністративного процесуального права.
- ОРН 3. Застосовувати набуті знання з адміністративного процесуального права у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

ОНР 4. Тлумачити і застосовувати норми адміністративного процесуального права, аргументовано висловити власну правову позицію з використанням посилань на нормативно-правові акти, судову практику, матеріали роз'яснювального характеру державних органів тощо.

Зміст навчальної дисципліни:

Тема 1. Вступ. Поняття адміністративного процесу та адміністративного процесуального права України

Предмет, метод, принципи, система адміністративного процесуального права України. Адміністративне процесуальне право як самостійна галузь у системі права України та його взаємодія з іншими галузями права. Джерела адміністративного процесуального права. Поняття, ознаки та основні риси адміністративних процесуальних норм, особливості їх структури. Поняття, структура, види та основні риси адміністративних процесуальних правовідносин.

Тема 2. Суб'єкти та учасники адміністративного процесу. Форми адміністративного судочинства

Поняття і класифікація суб'єктів адміністративного процесуального права. Особи, які розглядають і вирішують адміністративні справи. Особи, які обстоюють в адміністративному процесі особисті права та законні інтереси. Особи, які представляють та захищають інтереси інших осіб. Особи, які сприяють адміністративним провадженням.

Тема 3. Сутність адміністративного процесу та його зміст. Адміністративна юрисдикція

Поняття та особливості адміністративного процесу. Структура адміністративного процесу. Адміністративні провадження та їх види. Стадії адміністративних проваджень. Адміністративні процедури. Адміністративна юрисдикція. Адміністративна юстиція (судочинство)

Тема 4. Докази та доказування в адміністративному процесі

Поняття адміністративного процесуального доказування. Джерела доказів у адміністративному процесі. Дослідження та оцінка доказів у адміністративному процесі. Класифікація доказів. Заходи забезпечення доказів та адміністративних проваджень.

Тема 5. Процесуальні строки, судові витрати та заходи процесуального примусу в адміністративному процесі

Поняття процесуальних строків та їх значення в адміністративному процесі. Види процесуальних строків та їх характеристика. Поняття заходів процесуального примусу. Види заходів процесуального примусу та їх характеристика.

Тема 6. Провадження у сфері управління

Поняття, зміст та структура проваджень у сфері управління. Адміністративні провадження за заявою суб'єкта звернення. Адміністративні провадження за ініціативою органу владних повноважень. Адміністративні провадження за скаргою суб'єкта звернення

Тема 7. Провадження за зверненням громадян

Правові основи провадження за зверненням громадян. Види звернень громадян, їх характеристика та особливості проваджень. Вимоги до звернення громадян. Учасники адміністративних проваджень за зверненням громадян. Стадії та структура провадження за зверненням громадян. Діловодство за зверненням громадян.

Тема 8. Організація адміністративного судочинства в Україні

Поняття, завдання та мета адміністративного судочинства. Система та повноваження адміністративних судів. Склад суду та відводи. Судові виклики та повідомлення. Фіксування адміністративного процесу. Підвідомчість (юрисдикція) адміністративних справ. Поняття підсудності адміністративних справ, її види

Тема 9. Провадження в адміністративних судах

Звернення до адміністративного суду та відкриття провадження в адміністративній справі. Підготовче провадження. Судовий розгляд справи. Судові рішення, їх зміст та порядок ухвалення. Перегляд судових рішень в апеляційному порядку. Апеляційне провадження. Перегляд судових рішень у касаційному порядку. Касаційне провадження. Перегляд судових рішень за нововиявленими обставинами. Порядок виконання судових рішень. Відповідальність за невиконання судових рішень.

Тема 10. Провадження у справах про адміністративні правопорушення

Загальна характеристика провадження у справах про адміністративні правопорушення. Права та обов'язки осіб, які беруть участь у провадженні в справі про адміністративні правопорушення. Органи (посадові особи), які розглядають справи про адміністративні правопорушення. Відкриття справи про адміністративне правопорушення. Розгляд справи про адміністративне правопорушення. Винесення постанови у справі про адміністративне правопорушення. Перегляд постанови у справі про адміністративне правопорушення. Виконання постанови у справі про адміністративне правопорушення.

Рекомендовані джерела і навчальна література:

1. Адміністративний процес України: теорія, практика: підручник. М.І. Смокович, В.М. Бевзенко. Київ: Дакор, 2022. 1256 с.
2. Адміністративний процес : навч. посіб. О. Ю. Салманова, А. Т. Комзюк, С. М. Гусаров та ін. ; за заг. ред. О. Ю. Салманової, А. Т. Комзюка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2022. 412 с.
3. Адміністративний процес України : підручник / за заг. ред. Д. І. Йосифовича. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2021. 500 с.
4. Адміністративне право та адміністративний процес України в умовах воєнного стану: монографія. Галуцько В., Стеценко С., Берлач А., Буханевич О., Ситников О. та ін.; за заг. ред. В. Фелика та В. Курила. К.: «Видавництво Людмила», 2023. 704 с.
5. Провадження у справах про адміністративні правопорушення. Навчальний посібник. Під заг. ред. Петкова С. В. Боднарчук О. Г., В. А., Бортняк К. В., Грицай Т. Г., Добрянська Н. В., Золотарьова М. К., Петков С.В., Скриньковський Р. М. Київ: КНТ, 2023. 197 с.
6. Шарая А.А. Адміністративний процес : навчальний посібник для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Право» освітньо-професійної програми «Право». Запоріжжя : Запорізький національний університет, 2022. 102 с
7. Науково-практичний коментар кодексу адміністративного судочинства України. За заг. ред. Р.С. Мельника. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2019. 1030 с.

Методи викладання, навчання:

Лекції (проблемні лекції, лекції-дискусії, лекції-демонстрації з використанням мультимедійного обладнання);

Семінарські, практичні заняття (публічне обговорення питань тем курсу, дискусії, виконання ситуаційних вправ, участь у діловій грі та ін.);

Самостійне навчання (виконання завдань самостійної роботи (СРС), індивідуальні навчально-дослідні завдання (ІНДЗ): контрольна робота, підготовка презентації за індивідуальним завданням).

Форми контролю успішності навчання:

Контрольні заходи з перевірки успішності засвоєння навчального матеріалу з дисципліни включають: поточний контроль, виконання індивідуальних завдань (ІНДЗ), підсумковий контроль (екзамен).

Поточний контроль має на меті перевірку виконання завдань як аудиторної, так і самостійної роботи здобувачів вищої освіти та може проводитися в таких формах:

- оцінювання підготовлених виступів, доповідей з тематики семінарських занять;
- усне опитування або письмовий експрес-контроль на семінарських заняттях;
- виконання контрольної роботи;
- тестування з засвоєння окремих тем курсу;
- перевірка виконання завдань СРС.

Контроль виконання *ІНДЗ* здійснюється у формі перевірки підготовленої презентації та представлення здобувачем вищої освіти на семінарському занятті.

При проведенні рубіжних контролів після вивчення кількох тем курсу у формі електронного тестування використовується набір тестових завдань, які містяться в бібліотеці електронних курсів системи дистанційного навчання СУРА для перевірки знань здобувачів вищої освіти.

Система оцінювання результатів навчання:

Згідно з діючою в університеті системою комплексної діагностики знань здобувачів вищої освіти, з метою стимулювання планомірної та систематичної навчальної роботи, оцінка знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною системою.

Підсумкова оцінка (екзамен) виставляється на підставі суми накопичених балів здобувачем вищої освіти, отриманих у ході поточного, рубіжного контролів, виконання ІНДЗ.

Схема розподілу балів:

50 балів (поточний контроль)	10 балів (контроль виконання ІНДЗ)	40 балів (рубіжний контроль)

Мінімальний пороговий рівень з кожного виду контролю:

30 балів (поточний контроль)	5 балів (контроль виконання ІНДЗ)	25 балів (рубіжний контроль)

Шкала оцінювання результатів навчання:

Загальна семестрова оцінка за 100-бальною шкалою переводиться у національну шкалу відповідно до таблиці:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії і порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів під час усіх видів контролю здійснюється відповідно до затверджено в університеті «Положення про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень з навчальних дисциплін здобувачів вищої освіти» (URL : <https://www.suem.edu.ua/normatyvni-dokumeny>).

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перегляд новин на Телеграм-каналі.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Адміністративне процесуальне право».

Політика щодо пропусків занять

Здобувачі вищої освіти мають відвідувати лекційні й практичні (семінарські) заняття. Відсутність здобувача вищої освіти на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку здобувачів вищої освіти і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Здобувачі вищої освіти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Здобувач вищої освіти, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Силабус відповідає змісту освітніх програм (а саме: відповідність назві дисципліни, кількості кредитів, формі підсумкового контролю, набору компетентностей і результатів навчання), яка пройшла процедуру рецензування стейкхолдерами.

Силабус затверджено на засіданні кафедри публічного і приватного права, протокол від «12» лютого 2024 р. № 20.

Завідувач кафедри

Людмила КУЗНЕЦОВА